

4. - 15. 1. 2021

Studium přírody

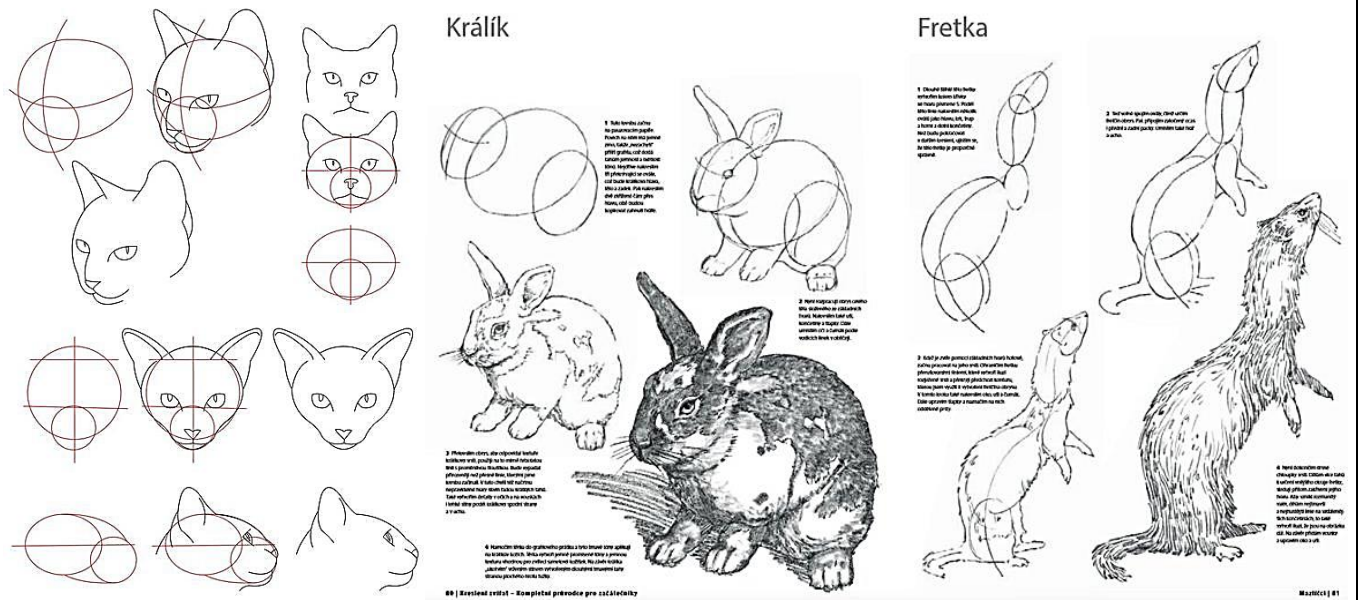
Kresbou lze vyjádřit snad cokoliv. Můžeme si čárat jen tak bez rozmyslu, kreslit své představy a fantazie, kresbu lze ale také použít jako prostředek studia přírody. Možná jste to nevěděli, ale vědecká ilustrace je klasickým oborem výtvarného vyjadřování. Bez pečlivých studií přírody by se dříve neobešla žádná učebnice nebo vědecký spis!

Vědecké kresbě se věnoval také známý renesanční umělec **Leonardo da Vinci** – autor známého obrazu Mona Lisa - ženy s tajemným úsměvem.

Jak postupovat?

1. Rozmyslete si, co budete studovat a kreslit. **Vyberte si nějakého obyvatele stromu.**
2. Velmi pozorně objekt svého studia zkoumejte. Všímejte si celkového tvaru, složení, všech detailů. Vaše kresba musí být co nejvíce vědecky přesná a pravdivá.
3. Zvažte, kolik pohledů a jaké na svůj výkres (A3) umístíte.
4. Začněte kreslit a nepřestávejte předmět svého studia stále pozorovat. **Celkovou kresbu doplňte studiemi detailů.** Kreslit můžete třeba tužkou. Je vhodné nejprve jemně črtnat a pak teprve čáry zesilovat.
5. Hotovou kresbu můžete kolorovat. Použijte třeba akvarelové barvy nebo pastelky na některé kresby. **Také barevnost by měla být věrná předloze!**

6. Kresbu si nejdříve převedte na jednoduché (geometrické) tvary. Všimněte si vzájemných poměrů – co je větší a o kolik, kolikrát se co do čeho vydá, na co nejdříve narazíte (o kolik je hlava menší, kolik vyčnívá nad tělem a před ním – nechejte místo na uši, ocas). U celého zvířete začněte TĚLEM, hlavu a končetiny dokreslíte.
7. Kreslete VELICE tence – k místu se několikrát vrátíte a upřesníte. Čáry kolem nejsou na závadu – zkuste negumovat
8. Vzniklý obrázek se může stát součástí vašeho vlastního „odborného“ článku. Zjistěte si zajímavé souvislosti a kresbu doplňte popiskami a novými poznatky. Ukažte svoje dílo ostatním a povyprávějte, co jste o přírodě zjistili nového.

Koruny stromů jsou skvělým místem k životu. Zpravidla je v nich dost snadné najít něco k jídlu (viz nákr. 10), a husté listy navíc chrání před deštěm, sluncem i větrem. Především ale nahoře nehrozí útok dravců žijících na zemi. Ačkoli rozmanití masožravci se dají potkat i ve větvích.

Aby se v koruně stromu dalo bydlet, je třeba se tam dostat. Ptákům, netopýřům a hmyzu stačí pár mávnutí křídel a už sedí (nebo visí hlavou dolů) na větvi. Jiná zvířata tam musí vyšplhat. Opice a jejich mláďata dokážou obejmout větve nohama i rukama. Díky tomu se mohou houpat, skákat, viset hlavou dolů a provádět další krkolomné kousky. Chápanům to navíc usnadňuje dlouhý chápaný ocas, kterým se mohou držet větví jako další rukou.

Jiným zvířatům při šplhání pomáhají ostré drápy. Mohou se jimi pochlibit velké i malé kočkovité šelmy, veverky, lasice i pásovcí. Sklípkani mají na nohách kromě malých drápků také speciální jemné chloupky, které pevně přilnou k povrchu a zabrání zvířeti v pádu. Podobné mikroskopické výrůstky pomáhají v lezení také gekonům a některým žabám.

Kdo nechce prožít celý život na jediném stromě, musí se naučit přeskakovat na ty sousední. Vakoveverky a poletuchy při skoku doširoka rozevírají pracky, díky čemuž napnou záhyby kůže mezi nimi, které pak tvoří něco jako křídla, a tak se promění v malé kluzáky. Zato lenochodi neskáčou vůbec, ačkoli na stromě tráví celý svůj život a na zem slézají, jen když potřebují na záchod. Místo toho aby poletovali mezi větvemi, raději šetří energii. Protože se hýbou jen minimálně, a navíc jim kožíšek porůstá zelená řasa, zůstávají pro dravce téměř neviditelní.

Mláďata, která si ještě sama neporadí, mohou při pohybu v koruně stromů počítat s pomocí rodičů. Ptáčata se ukrývají v hnízdech na větvích nebo v bezpečných dutinách stromů. Opice, lemuři a lenochodi nosí děti na břiše nebo na zádech a pásovcí na ocase. Mladí chápani se tisknou k máminým zádům, a pro všechny případy se ještě přidržují svým ocáskem toho jejího. Každý, kdo žije několik desítek metrů nad zemí, ví, že opatrnosti není nikdy dost.

Těším se na práci od vás – posílejte je na známý email: stursova.jana@email.cz

Práce se týká i absolventů a 2. cyklu.